

Implementarea principiului "timpul inseamna bani", in domeniul achizitiilor publice

28 Aprilie 2009 [Voicu & Filipescu - Attorneys at Law](#)

Dupa masurile adoptate in octombrie si decembrie 2008, Guvernul a modificat inca o data procedura de atribuire a contractelor de achizitie, printr-o noua ordonanta adoptata in martie 2009 (OUG 19/2009).

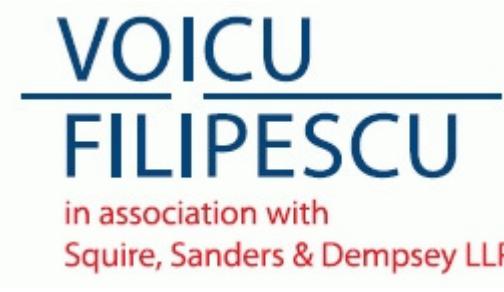
Articol de: Lidia Savi Nims – Senior Associate si Elena Iachim – Associate

Guvernul se arata din ce in ce mai interesat in simplificarea procedurii de atribuire a contractelor de achizitie publica. Scopul declarat al noilor reglementari adoptate este cresterea gradului de absorbtie a fondurilor europene si investirea eficienta a banului public precum si transpunerea in legislatia nationala a Directivei 2007/66/CE.

Noile modificari vizeaza in special reducerea duratei procedurilor de atribuire a contractelor de achizitie publica si accelerarea procedurii de solutionare a contestatiilor.

Modificari privind procedura de atribuire a contractului de achizitie publica

Pentru atribuirea contractului de achizitie publica printr-o procedura a carei durata nu impiedica implementarea proiectelor publice, guvernul a redus termenele de publicare a anuntului de participare si a invitatiilor de participare. Astfel, la procedura licitatiei deschise, termenul a fost redus de la 28 la 20 de zile, la procedura de licitatie restransa termenul a fost redus de la 16 la 10 zile, la dialogul competitiv de la 30 la 20 de zile, iar in cazul negocierii, termenul a fost redus de la 12 la 10 zile. Alte termene din cadrul procedurii de atribuire a contractelor au fost de asemenea reduse.

O modificar binevenita este obligarea autoritatii contractante sa stabileasca oferta castigatoare intr-un termen de 20 de zile de la data deschiderii ofertelor. Autoritatea poate prelungi acest termen cu cel mult 20 de zile numai in conditii exceptionale si temeinic motivate. Anterior, legea nu prevedea un termen in care autoritatea era obligata sa stabileasca ofertantul castigator. Aceasta lacuna legislativa permitea autoritatii prelungirea nejustificata a procedurii de atribuire a contractelor de achizitie publica.

Legislatia achizitiilor publice trebuie sa asigure respectarea principiului transparentei utilizarii fondurilor publice. Pe de alta parte, pentru functionarea coerenta a institutiilor sustinute din fonduri publice este important ca acestea sa fie capabile sa acceseze resursele necesare in timp util. Aceasta nevoie se traduce in asigurarea respectarii principiului eficientei utilizarii fondurilor publice. In vederea eficientizarii procesului de cheltuire a fondurilor publice, Guvernul a hotarat majorarea plafonelor valorice pentru achizitionarea directa a produselor, serviciilor si lucrarilor de la 10.000 de Euro la 15.000 de Euro.

Pentru atribuirea contractului de furnizare sau servicii prin cerere de oferta plafonul maxim a fost majorat de la 75.000 Euro la 100.000 Euro iar pentru atribuirea contractului de lucrari prin aceeasi metoda plafonul maxim este ridicat de la 500.000 Euro la 750.000 Euro.

Modificari in privinta procedurii solutionarii contestatiilor

Ca si in cazul procedurii de atribuire, scopul modificarii procedurii de solutionare a contestatiilor este o reglementare mai precisa si care isi propune sa permita solutionarea oricaror incidente din timpul procedurii de atribuire intr-un timp care sa asigure eficienta si simplitate.

Ramane insa intrebarea daca anumite modificari operate in avantajul celeritatii sunt intr-adevar aplicabile in practica si daca acestea nu aduc atingere apararii complete a drepturilor si intereselor persoanelor implicate.

Reducerea la maxim a termenelor implicate de procedura de contestare, taxele impuse persoanelor care introduc cereri avand ca obiect contractele de achizitie publica, de concesiune de lucrari si de concesiune de servicii si posibilitatea instantei de a decide remedierea situatiei ivite ca urmare a incalcarii dispozitiilor legale, altfel decat prin anularea contractului, sunt cele mai importante completari aduse acestei proceduri de contestare.

Se prevad termene de comunicare a cererii depuse la instanta de judecata – 3 zile, de comunicare a intamplinarii – 3 zile si a intervalor de timp intre termenele de judecata – 10 zile, mult reduse fata de procedura normala de judecata. Din pacate, insa, ordonanta nu prevede si o sanctiune in situatia in care instantele nu acorda termenele de judecata la interval de 10 zile sau nu pronunta hotararea judecatoreasca in conditiile impuse de noul cadru legislativ.

In plus, de multe ori, pentru solutionarea unei cauze este necesara efectuarea de expertize tehnice a caror intocmire presupune mai mult de 10 zile si care pot prelungi procesul in mod justificat cu mai mult de doua termene de judecata. In functie si de gradul de incarcare si de organizare a instantei de judecata, aceste termene se pot dovedi a fi in practica nerealiste.

Prin urmare, impunerea in teorie a unor termene scurte nu este suficienta pentru atingerea scopului judecarii cu celeritate. Mai mult, reducerea excesiva a perioadei acordate instantei de a analiza cererea ce trebuie sa o soluzioneze se poate dovedi a fi in detrimentul analizarii complete a cauzei si poate conduce la pronuntarea unor hotarari nedrepte sau insuficient fundamentate.

O alta modificare discutabila a ordonantei este cea privind obligatia platii unei taxe de 2% din valoarea estimata a contractului in cazul unei cereri avand ca obiect contractual de achizitie, concesiune de servicii sau lucrari. Scopul introducerii taxei de timbru este asigurarea sumelor necesare functionarii sistemului de justitie si evitarea abuzurilor de drept. Insa, cand taxa devine prea mare (aceasta fiind calculata pe baza valorii estimate a contractului de achizitie publica, de concesiune sau de servicii) poate reprezenta o piedica in asigurarea accesului la justitie. In domeniul achizitiilor publice, valoarea contractelor variaza pana la sume importante si prin urmare si taxa impusa de lege va fi uneori ridicata pentru o persoana care are interes sa solicite anularea unui contract incheiat cu incalcarea dispozitiilor legale.

Aceeași taxa de 2% este impusa si pentru orice suma solicitata cu titlu de daune interese suferite ca urmare a incalcarrii procedurii de atribuire. Comentariile de mai sus sunt valabile si in acest caz. In nici un caz o taxa de timbru nu trebuie sa conduca la intimidarea persoanelor de a solicita si obtine intregul prejudiciu suferit si nu trebuie sa ajute autoritatea sa se simta in siguranta in momentul in care alege sa ignore dispozitiile legale.

Conform principiilor descrise de directiva Uniunii Europene, se transpune in legislatia nationala posibilitatea instantei de judecata sa decida mentinerea efectelor contractului incheiat cu incalcarea legii si sa dispuna in schimb alte masuri pentru remedierea prejudiciilor produse: (i) limitarea efectelor contractului, prin reducerea termenului de executie al acestuia si/sau (ii) aplicarea unei amenzi autoritatii contractante de pana la 2% din valoarea obiectului contractului. O asemenea decizie poate fi luata de instantă numai in situatia in care "exista motive imperitive de interes general". Practica instantelor romane nu este unitara in aspecte reglementate mult mai clar si, deci, exista riscul ca motivele care impun mentinerea efectelor contractului sa fie interpretate foarte diferit de catre instante. Din acest motiv ar fi fost binevenita mentionarea unei definitii sau a principiilor dupa care sa se determine motivele imperative de interes general.

Prin directiva Uniunii Europene s-a impus totodata statelor membre asigurarea suspendarii incheierii contractelor de achizitie pana la solutionarea contestatiilor. In reglementarea anterioara, suspendarea era decisa de catre instantă de judecata. Ordonanta prevede sanctiunea nulitatii absolute a oricarui contract incheiat pana la solutionarea in fata instantei a contestatiei formulate in cadrul procedurii de atribuire.

Celeritate, eficienta - transparenta, abuz, confuzie

Accesul la proiecte publice este un subiect important, sensibil si controversat. Incetinirea procedurii de atribuire a contractelor de achizitii publice are de multe ori ca efect neatingerea scopului propus prin implementarea proiectului. Pe de alta parte, eliminarea unor dispozitii ce asigura repararea completa a prejudiciului suferit poate conduce in practica la comportari abuzive din partea autoritatilor. Expresiile prea generale pot crea confuzie atunci cand reglementarile legale sunt intepretate diferit in instantă.

In orice caz, modificarea legislatiei nu va suplini educarea si constrangerea autoritatilor publice de a urmari cheltuirea cat mai eficienta si corecta a banului public. Aceste masuri vor da in fapt increderea asteptata in reglementarile legale generale privind achizitiile publice.

Despre Voicu & Filipescu:

2001 : Infiintarea Voicu & Filipescu, prin achizitia de catre Daniel Voicu si Mugur Filipescu a biroului local al firmei americane Arent Fox Kitner Plotkin & Kahn L.L.P., cei doi ramanand pana astazi singurii avocati romani care au cumparat biroul unei firme straine

2001 : Incheierea unei asocieri cu firma internationala Squire, Sanders & Dempsey L.L.P., fondata in SUA in urma cu 100 de ani si avand peste 850 de avocati in 32 de birouri din intreaga lume

2006 : Numirea a doi parteneri asociati – Marta E. Popa si Daniel Costea

2008 : Numirea a patru noi parteneri asociati – Raul Mihu, Cristian Gavrla, Roxana Negutu si Dumitru Rusu

2008 : Preluarea unei parti din Stefanica, Dutu & Partners – 13 avocati s-au alaturat echipei Voicu & Filipescu

Pe aceeasi tema, Avocatnet.ro a mai publicat

Reorganizarea judiciara - solutia pentru o problema actuala
Obligatia de informare precontractuala in materie de franciza
Un nou partener si promovari interne, la Voicu & Filipescu

Dobanda creditului vs. consumator. O perspectiva asupra modificarilor aduse legislatiei specifice
Legea aplicabila obligatiilor necontractuale, potrivit normelor comunitare

Reclama Rapida

Despre afaceri online si problemele lor juridice

"Vand Fum" era un prim titlu al cartii pe care o aveți în mana. Un titlu ne-juridic, dar corect.